

BOOK RECEIVED

G. C. White, D. R. Anderson, K. P. Burnham & D. L. Otis, 1982: Capture-Recapture and Removal Methods for Sampling Closed Populations. Los Alamos National Laboratory. stron 235. Los Alamos.

Stosowanie modeli matematycznych w badaniach populacyjnych staje się coraz bardziej powszechne. Wykładowcom i studentom biologii bardzo potrzebne są dobre podręczniki z tego zakresu. W 1978 roku ukazała się monografia Otisa *et al.* pt. "Statistical Inference from Capture Data on Closed Animal Populations", zawierająca ogólną teorię budowania modeli. Okazało się jednak, jak stwierdzają sami autorzy, że studenci nie w pełni rozumieją główne punkty tej monografii i nie mogą efektywnie stosować opisanych w niej metod. Dlatego autorzy zdecydowali się uzupełnić powyższą monografię o podręcznik metodyczny oceny liczebności i zagęszczenia w populacjach zamkniętych. Jest on przeznaczony głównie dla studentów interesujących się tymi zagadnieniami, niemniej jednak może oddać duże korzyści ekologom — profesjonalistom. Autorzy prezentują podstawowe koncepcje i metody pobierania prób dla oceny różnych parametrów zamkniętej populacji. Ograniczają się przy tym do metody wielokrotnych połowów (Capture-Recapture) i metody wyławiania osobników z populacji (Removal Method). Książka ta kładzie szczególny nacisk na stronę praktyczną i ma ułatwić stosowanie prezentowanych modeli w badaniach terenowych, a powinna być używana łącznie z bardziej teoretyczną monografią Otisa *et al.* (1978). Dla zrozumienia koncepcji i metod opisanych w tym podręczniku wystarczy znajomość podstawowego kursu statystyki. Na podkreślenie zasługuje fakt, że książka ta jest napisana bardzo przejrzyście, bogato ilustrowana rycinami i humorystycznymi obrazkami. Bardziej szczegółowy opis metod wyróżniono drobnym drukiem i przy pierwszym czytaniu można te partie opuścić. Na końcu większości rozdziałów zamieszczono zestawy pytań i ćwiczeń, a w dodatku podano ogólny zarys programu CAPTURE (White *et al.*, 1978) do komputerowej analizy danych. Poza tym autorzy prezentują sylwetki 21 naukowców najbardziej zasłużonych w badaniach populacyjnych opartych na odłowach osobników.

Wydaje się, że omawiana tutaj książka może być bardzo pomocna dla polskich studentów biologii. Powinna być równie cenna dla wykładowców prowadzących zajęcia z ekologii i statystyki. Chociażby z tych względów warto byłoby przetłumaczyć tę pozycję na język polski, tym bardziej, że odczuwamy wyraźny brak tego typu podręczników.

Jeszcze ważna informacja dla tych, którzy chcieliby prowadzić zajęcia w oparciu o ten podręcznik. Istnieje bowiem możliwość bezpłatnego otrzymania odpowiedniej ilości egzemplarzy. W tej sprawie należy zwracać się do: Utah Cooperative Wildlife Research Unit, Utah State University, UMC 52, Logan, Utah 84322, USA.

Jan M. Wójcik